

KOCH TERÉZ ÜGYE

Szöke volt és kékszemű. Alacsonytermetű, s az arca hosszúkás. A neve Koch Teréz. Nem ismertem személyesen, dehogyan ismerhettem. Az én negyvenkét esztendőm nagyon rövid ahhoz, hogy visszanyúlhasson a múlt század kilencvenes éveibe. A személyére vonatkozó fenti adatokat is egy tolonclevélből másoltam ki, amely ott hever a zombori városi történelmi levéltárban, egy immár sárguló aktacsomó kellős közepén.

Ez a tolonclevél egyébként sok mást is elárul erről a Koch Terézről. Elmondja, hogy születési és illetőségi helye Veszprém, orra rendes, különös jegyei nincsenek, hogy beszél magyarul és kissé németül, meg persze azt is, hogy 23 éves, római katolikus vallású hajadon, s a foglalkozása — kéjő.

Nagyjából ezt vettem ki a tolonclevélből, no meg azt, hogy ez a bizonyos Koch Teréz, — akinek az öltözete állítólag jó (ezt csak azért említtem meg a tolonclevél adatai közül, mert a továbbiakban lényeges szerepe lesz a fejleményekben), —

„folyó évi November hó 10-én 7388/kap 1893 számú határozat folytán foglalkozás nélküli csavargás miatt innen Szabadkán és Budapesten keresztül Veszprémbe, mint illetőségi helyére toloncoltatik.”

Mindez tulajdonképpen mindennapi eset volna. Hiszen nem a szöke és kékszemű Koch Teréz volt az egyetlen, aki ott élt a zombori bor-

délyházak szigorúan lefüggönyözött ablakai mögött. 1893-at írtak akkor, és érvényben volt már Zombor szabad királyi városának a kéjelgésről szóló szabályrendelete, amely pontosan meghatározta a bordélyházak működésének feltételeit. Ott van az irattárban az erre vonatkozó jegyzőkönyv és maga a szabályrendelet vitára bocsátott, majd némileg módosított, kinyomatott szövege is. E szerint pedig — az 1. § értelmében

— „bordélyházat csak nő bírhat, oly nő — ki 30 évet már meghaladott...”

Az 5. § viszont arról intézkedik, hogy a városban egyelőre 15-nél több bordélyház, s egy-egy ilyen bordélyházban háromnál kevesebb és hatnál több kéjő nem lehet. A 14. § szigorúan kimondja, hogy a bordélyházak utcai ablakai egész nap befüggönyözve tartandók. A 15. § értelmében pedig a tulajdonos a házban lakó egy-egy kéjőnek 20 Ft-on felül nem hitelezhet, és a kéjőnt a bordélyüzlet elhagyásában ennek esetleges adóssága miatt nem gátolhatja, és köteles a távozó által használt ruhadarabokat neki kiadni.

Ezt az utóbbi paragrafust azért jegyeztem fel, mert szintén utalás lesz még rá a továbbiakban. Ezenkívül pedig hadd idézzem még a szabályrendelet 16. §-át is, amely szerint „azon összeget, amelyből a bordély tulajdonosa lakás, étkezés és ágy fejében hányadot vesz, valamint a hányadot magát a főkapitány fogja minden bordélyra nézve meghatározni, és

a bordélyra, úgy szinte a kéjnök számára kiadott türelmi bárczába beírni. Ezen összesen és hányadon felül a kereset egészen a kéjhölgyet illeti..."

* Nem tudom, hogy Radoszálvevits Lexa bordélyháza milyen volt, azt sem tudom, hogy Zombor mely részén szerénykedett egész nap lefüggönyözött ablakszemeivel. Erről nincs semmi adat az iratokban. Mindenesetre egy volt a sok közül, és számunkra most csak azért fontos, mert ebben a bordélyházban élt Koch Teréz — harmad- vagy hatodmagával, — fogadta a vendégeket, fizette a tulajdonosnőnek járó hányadot, tán nem is volt ellene semmi panasz, míg egy szép napon eszébe nem jutott, hogy ő hátat akar fordítani eddigi életének, visza akar térni az életbe, ki a lefüggönyözött ablakok mögül, s helyrehozni azt, amit még lehet egy elrontott életből.

Volt ebben az elhatározásban része egy férfinak is. A neve nem derült ki az iratokból, még a főkapitány jelentéséből sem, akinél eljárta Koch Teréz kiszabadítása ügyében, s még Koch Teréznek az igazságügyminisztériumhoz intézett panasz-leveléből sem. Annyi tény, hogy Koch Teréz vőlegényének tekintette ezt a férfit, és az ő segítségével akart kitörni a bordélyházból, az ő támogatásával akart nekiindulni az új életnek. Hogy azonban végeredményben hová torkolt ez az élet, hogyan alakult a továbbiakban ennek a szőke és kékszemű Koch Teréznek a sorsa, arról már nem tud a történelem, arról nem beszél az aktacsomag, amely befejeződik a 33. eln. 894 számú ügyirattal, és az ennek alapján Veszprémbe is eljuttatott és onnan a kézbesítés lehetetlensége miatt „tisztelettel vissza-kezelt” végzésel.

De ne vágjunk a dolog menete elé! Kezdjük talán azzal a jegyzőkönyvvel, amelynek ákombákom

vonalaít, sokszor elsikkasztott szótagjaít hármán sem tudtuk egészen kibetűzni. Amit kiolvastam belőle, hadd idézzem:

„Jegyzőkönyv

felvétellett Zombor... (olvashatatlan rész) ... rendőrkapitányságának 1893 nov. 10-én... (újabb olvashatatlan rész)... aluífrottak.

f. évi 7080 (olvashatatlan) s ennek alapján Koch Teréz megídéztettvén kijelenti, miszerint ő a bordélyházból kilépni akar.

(Itt következik Koch Teréz aláírása) Radoszálvevics Lexa bordélyosnő ezen kijelentés folytán utasítatik, miszerint nevezettet s általa használt ruhákat... kiadni köteleességének ismerje.

Koch Teréz folytatólag kijelenti, miszerint veszprémi illetőségű, hazautazására pénze nincs.

K. m. f.

felvette:

olvashatatlan aláírás"

És mindezek alatt kiírtabb, sokkal olvashatóbb betűkkel ez áll:

„Az elitolonczoítatásomban megnyugszom."

Alatta balról olvashatatlan aláírás, jobboldalon pedig Koch Teréz ügyetlenvonalú, gyakorlatlankezü aláírása.

Ez áll az akta egyik oldalán. A másikon pedig a következők.

„Örmester!

Koch Teréz a kéjnök jegyzékéből kivezetendő, cselédkönyve az iratokhoz csatolandó és illetőségi helyére tolonczolandó.

1893. nov. 10."

És még lejjebb:

„Koch Teréz mai napon illetőségi helyére eltolonczoítatván.

Zombor, 1893 évi November hó 11-én.

Adamkovits r. Örmester"

Ezzel a jegyzőkönyvvel kezdődött tehát Koch Teréz ügye. Illetve nem is egészen ezzel, hanem azzal a miniszterpapírra ügyetlen kézzel odatett levélkével, amelyből a jegyzőkönyv született, s melyet Koch Teréz írt a főkapitánynak:

„Tekintetes fő Kapitány ur!

Alulírott ezennel bátor vagyok tisztelttel felkérni, kegyeskednék oda hatni, hogy én bordély házi életemtől minél előbb megszabadulhassak.

Ennek következtében Esedezem engem a fő Kapitány ur hivatalos helységében rendőrileg fel hívatni hogy okajimat előadván nyomorult sorsomtól szabaduljak.

Mely alázatos kérésem meg ujitása Mellett Maradok a tekintetes fő Kapitány urnak Kész tisztelője.

Zombor, 893. XI. 9. Koch Teréz'

Mi tagadás, az intézkedés elég gyorsan megtörtént. November 9-én kelt Koch Teréz levele, és 11-én már el is toloncolták Zomborból illetőségi helyére, Veszprémbe. Koch Teréz azonban nemigen lehetett elégedett ezzel a megoldással. Hogy miért, arról egy másik, jóval hosszabb, sárguló papírra írt levele tanúskodik. Ebben a másik levélben, amelyet az igazságügyminiszterhez intézett, így panaszojja el sorsát, és az őt ért sérelmeket:

„Nagy Méltóságos Igazság ügy Miniszter Ur

Alol írott bátorkodom, miután kényzerivte voltam rejá mint aféle árva leján.

A Nagy Méltóságos Igazság ügy Miniszter Ur elé ezen panaszal élni:

En mint efféle szegény árva leány szüleim házatól elmaradván és a szerencsétlen sors a leány kereskedők kezéjbe vezetet és a mult év November hó 7-8-9-ike 1893 évben a jó Isten sorsomon segített és küldött részemre egy völégényt Bács-Zombomban Maria Léksza lélek kufárnéhoz ahol völégényem vele a dolgot megbeszélte, azután völégényem felment a kapitánysághoz, hogy engemet megszabadíson ezen utolsó csuf életől és hogy feleségül vehessen, de ő reá a kapitányság nem adott semmit, mert azt mondota neki a kapitány Ur hogy a leánynak személyesen kel egy levelet írni a kapitánysághoz, melyben kijelenti, hogy ő már beleunt az iljen életben és hogy mért nem akar maradni és 'akor majd fel hívatják a leánt, de meg jegyzendő hogy az ilyen lélek vásárlóktól semi uton módon nem lehet sehova írni, mert minden egyes leány zárva tartatik mint egy valóságos gyilkos rabb, de az én levelem odajutot völégényem által, és most következett csak a legdurvább elbánás mód, eljött értem és Lékszó

Maria lélek vdsárlónője egy rendőr és fel kísért a kapitánysághoz mint egy utolsó gyilkost, a hol kapitány Ur előmutatta az én saját levelemet a melyben kijelentetem, hogy szabadulni o-hajtok ezen csuf élettől, ere kérdezi a kapitány Ur Maria Lékszótól a lélek vásárlónőtől hogy mennyivel tartozom, amire a Lékszó Maria aszt felelte, hogy 140 forintal tartozok neki, ere kérdez a kapitány Ur engemet, hogy igazze hogy tartozom amire én azt válaszoltam, hogy nem tartozom mert az ilyen leánynak nem is lehet tartoznia, ere a kapitány Ur réam dobbant és azt mondota, hogyne tartozna mi-akor Maria Lékszó ugy állítja hogy magáért száznegyven forintot fizetet ki Nikola Mihály Német Palánkai lélek-vásárlónak és ha Lékszó Maria állítja, hogy tartozik, akkor tartozik is, ezután kértem a kapitány Urat lene szives etekintetben velünk jegyző könyvet felvenni én és völégényemel amit fölünk megtagadott egyáltalában ezután kimondota a kapitány Ur asz itéletet réam. Miután maga a Maria Lékszának 140 forintjával tartozik, anél fogva most el fog magával egy rendőr meni Maria Lékszához és eszt a ruhát ami itt rajta van le fogja vetni és Maria Léksza asztán magára amit akar, ekor oda kísért egy rendőr Maria Lékszahoz mint egy gyilkos rablót és ekor Maria Léksza a lélek vásárlónő elővet a rendőr szeme látára és levetkeszetett szüz anya mezítelenre (Koch Teréz aláhuzása) és réam adott egy rongyos inget és egy rongyos ruhát, hajadon fővel a nagy hidegben, a fübevalót a fülejimből a gyűrűket az ujjajmról erővel leszágata a rendőr előt, ere én kijabáltam és hívtam a rendőrt segítségre amely velem jöt de ő is aszt felelte. ő nem tehet semit akármit tesz velem az a csuf lélek kufárné és akkor visza kísért a kapitánysághoz a hol engemet megse vizsgáltak ugyan miként vagyok felöltözve téli időben, ekor a rendőr az őrszobába kísért, de ott volt a rendőr őrmester, egy vastag derek ember az aszt mondota hogy a rendőr szobában nincsen helyem, ekkor lekészértek egy hideg tömlőczen és réam zárták az ajtót egész másnap délig minden evés és ivás nélkül könyv rongyos nyári ruhában, másnap délre elkészült a tolonclevel és alá keletet erővel írni hogy bele vagyok nyugodva a toloncos utra holot én és a völégényem szépen kértük a kapitány Urat, hogy ne tegye meg raitam eszt a csuf tetet, mert én nem érdemeltem meg azért, mert hogy a jó utra akarak térni, és uti kölcsésem van egész hazájig, de nem volt kegyelem és eltoloncoltak egész Veszprémig anélkül hogy ruháimat és holmimat, amelyeket tölem Lékszó Maria a lélek vá-

sárlónó tölem erőszakal el rabolt a melyek itt elő sorozva vannak ezek mind édes atyám házától el hozott tárgyak és ruhanemük, enél fogva alázatosan könyörgöm A Nagy Méltóságos Igazság Úgy Miniszter Ur előtt, ha kegyeskednék ezen ügyben vajmi igazságot részemre tétetni miután remélve hogy csakis itt a A Nagy Méltóságos Igazság Úgy Miniszter Urnál talállok igazságot esz ügyben mert enyi holmit egy szegény árva leánytól el rabolni még az Isten sem engedi és mélve hogy csakis itt a A Nagy Méltóilyen ittéletet kimondani egy szegény árva leányal szembe amely a jó utra akart térni és tért."

Ezekután pedig következik a visszakövetelt holmi részletes felsorolása, sorszámozva, megjelölve a darabszámot és az értéket is, ilyenformán:

Tárgy Sorozat

1. két darab arany gyűrű, sötétkék és fehér kövekkel	16 f
2. egy pár fülbevaló korál kővel	8
3. egy ezüst nyaklánc, szível díszítve	5
4. egy karkötő feketére emali- rozva és madárral díszítve	8
5. egy ébresztőóra	3
6. egy vörös ruha slepel	25
7. .. téli sötét barna ujruga és egy kabát mufal téli	50
8. egy téli vastag gyapju ruha sárga petyekkel	30
9. egy őszi tavaszi köpönyeg bő ujakal	30
10. egy téli galér fekete finom	30
11. .. kis őszi tavaszi kabát világos szövet	15
12. egy piros posztó alsó szoknya	5
13. hat fehér alsószoknya	12
14. hat háló rékili	12
15. tizenkét fehér ing	24
16. tizenkét tarka széles zsebkendő	6
17. tizennégy törölköző	8
18. tizenkét pár kevert harisnya	12
19. egy eső ernyő	8
20. két kalap egy fehér tala a sárga rózsín virággal	10
21. egy téli sapka fekete	3
22. egy téli fekete muf	3
23. két lavor fényezett piéből	3
24. egy nagy sárga táca és vizes üveg két pohár	5
25. egy nagy saját fényképem aranyozot keretben	20
26. egy szürke és egy rózsaszínű szövetből derék	10
27. egy kis vánkös finom	5
28. egy dualet tükör két ajtóval	8
29. egy talpas tükör	2
30. egy nagy láda egy és fél méter hosszú, 75 magas	15
Összesen	391

Ismételten könyörgöm a Nagy Méltóságos Igazság Úgy Miniszter Ur előtt ha holmimat saját édes atyám házához kaphatná

Alázatos szolgálja

Koch Teréz

Veszprém Koch Antal
leánya

Ime, egy bordélyházi nő kis vagyónkájának teljes listája. Hogy valóban hazulról, az atyai háztól vitte-e magával valamennyit, ma már bizonyára nehéz volna megállapítani. De biz nem kutatták ezt akkor sem. A főkapitány úrnak megvolt a maga meggyőződése, és ezt nem is kellett alátámasztania semmiféle vizsgálatból származó adattal. Elvégre egy főkapitány szava mégsem vonható kétségbe, ha egy bordélyházi nő szavával vetik össze. Ez nyilvánvaló. És a főkapitány nem is vonakodott kifejtetni a maga nézetét, amikor sor került rá.

Koch Teréz ügye ugyanis csodák csodájára nem sikkadt el mindjárt az igazságügyminisztériumban. Onnan áttették a belügyminisztériumhoz, merthogy az az illetékes a rendőrfőkapitány által hozott döntés ügyében, a belügyminisztériumból valami olvashatatlan nevű miniszteri tanácsos 72/V. b szám alatt elküldte a folyamodványt Zombor szabad királyi város közönségének „az ügy megvizsgálása és a találatkhoz képest teendő intézkedés végett”, azzal, hogy az eredményről jelentést kér.

Ez a leirat 1894. I. 29-én kelt, Zombor város közönsége pedig ennek alapján 14/el.n.res 894 szám alatt felszólította tekintetes dr. Gesztinger Pál h. rendőrfőkapitány urat, hogy ennek az ügynek „tárgyában követett eljárását és eljárásának indokait ide teendő nyilatkozatában adja elő”. Az iratot személyesen a polgármester írta alá,

éspedig a dátum szerint 1893. február 7-én, ami azonban nyilvánvaló elírás, tekintve, hogy 1894-et írtak akkor.

A rendőrfőkapitány-helyettes úr azonban nem tartotta túlságosan sürgősnek az ügyet. Halogatta a nyilatkozat megírását egyik napról, egyik hétről a másikra, s végül is csak március 22-én szánta rá magát, hogy — nyilatkozat helyett — jelentést írjon Zombor város közönségének, amiért — mi tagadás — később egy kicsit finoman az orrára is koppintottak.

De hát ez a nyilatkozatot helvetesítő jelentés végül is csak elkészült, s ebben a jelentésben Gesztinger helyettes rendőrfőkapitány 1 szám/Res 1894 alatt elmeséli, hogy az elmúlt év novemberében megjelent nála a hivatalban egy ismeretlen ember, aki orvosnak mondta magát, de utólag megtudta róla, hogy nem orvos, hanem bordélyházakban működő zongoramester. Ez az orvos-zongoramester előadta, hogy egy nőismerőse, aki Radoszavlyevits Léxa bordélyházában mint kéjné tartózkodik, kilépné és tisztességes életmódot folytatni óhajt. A főkapitányhelyettes — saját szavai szerint — erre azt válaszolta, hogy ha nevezett kéjné ebbeli szándékát akár személyesen, akár írásban nála bejelenti, a további lépéseket meg fogja tenni. Két nap múlva azután egy Koch Teréz aláírással ellátott levél érkezett címére, mire magához rendelte a kéjnéit és a bordélyház tulajdonosnőjét is, s az utóbbit utasította, hogy üzletéből azonnal bocsássa el a lányt.

A főkapitányhelyettes leszögezi jelentésében, hogy a bordélyosnő azt mondta neki, hogy Koch Teréz ingóságait alig egy hónappal előbb egy palánkai bordélyostól vette át 140 forintért, és éppen ezért ezeket az ingóságokat ennek az özszegnek az erejéig vissza kívánja tartani. Erre fel is jogosította.

Ezzel kapcsolatban a jelentés a továbbiakban szó szerint a következőket tartalmazza:

„A szabályrendelet 15-ik §-a értelmében köteles lévén a kéjnének az általa használt ruhadarabokat kiadni, oda utasítottam, miszerint számára a téli időjárás és a nagyobb útnak eléggé megfelelő ruházatot adjon. A 15-ik §-nak rendelkezései ugyanis mindenkor olyképp foganatosítottak, hogy ez alatt nem a kéjné egész ruhatára, hanem rendes öltözéke értetik (tehát minden előírás alól van kibúvó, csak meg kell találni!! — K. T.), annyiaval is inkább, mert az üzletben használt ruhákat legtöbbször maga a bordélyosnő vásárolja, mégpedig drága áron és a kéjnének csakis használatra adja át.

Ezen a szabályrendelet 19-ik §-a alapján rövid úton hozott határozatom után felhívtam Koch Terézt nyilatkozattételre az iránt, vajjon rendelkezik-e a létfenntartásra, esetleg az illetőségi helyére leendő hazautazásra szükséges pénzzel, tagadó válasza folytán eltoloncoltatását elrendeltem, s ebbe belenyugodott és az eltoloncoltas tényleg foganatosítottam.

A nevezett kéjné ügyében nálam már előzőleg járt egyén kérte ugyan, miszerint Koch Terézt ő vihesse el magával, minthogy azonban nevezett előttem teljesen ismeretlen volt, és abbeli gyanúm, hogy ő Koch Terézt csak azért szólította fel a kilépésre, hogy egy más városbeli bordélyüzletbe elhelyezze foglalkozása természetéből is tápot nyert, de különben is a tolonczrendszabályok ilv eljárásra fel sem jogosítottak, e kérelmet nem teljesíthettem.

Ami azon ruházatot illeti, melyben elutazott, megjegyzem, miszerint annak idején személynél meggyőződtem, hogy oly minőségű volt (milyen figyelmel és kötelességtudó is volt ez a Gesztinger főkapitányhelyettes! K. T.), melyben a téli időjárásban is teljes biztonságban utazhatott, a mi pedig élelmezését illeti az a többi tolonczkéval egyenlő volt, és az ez iránt fennálló utasításoknak megfelelt. (Vajjon milyenek lehettek azok az utasítások? — K. T.) A panaszhoz csatolt tárgyi jegyzéket nem mértékben koholtnak tartom, mert kizártnak tekintem, hogy egy kéjné, hozzá vidéki kéntelepen 391 frt értékű ingóságokkal bírhatna, annál kevésbé, hogy ilv dúsan felszerelt ruháttal az atyai háztól távozott volna el. Köztudomású dolog, hogy ezen keresetágot ilv anyagi viszonyok közt levő nők nem keresik fel.

A bordélyosnő nyilatkozata szerint pedig Koch Teréz összes hátramaradt ingóságai az ékszeres kivételével egy ládában elzárva nála vannak, legna-

gyobb részük azonban teljesen érték-
telen rongyokból áll."

Ezután még egy rövid befejezés
következik, s ezzel zárul a főka-
pitányhelyettes jelentése. Minden-
esetre jellemző rá ez az utóbb idé-
zett bekezdése is. Ha már a vissza-
tartott holmiról van szó, és ha
már a tulajdonos az állítja,
hogy (az ékszerek kivételével) az
ingóságok egy ládában vannak el-
zárva, vajjon a főkapitányhelyet-
tes úr nem vehetett magának any-
nyi fáradságot, hogy ha nem is
személyesen, mert hát ez nemigen
illetl volna a méltóságához, de va-
lamelyik alárendeltje útján utána-
nézzen, hogy mi is van hát abban
a ládában? Vagy ez netántán nem
tartozott a tényálláshoz?

Mindenesetre Zombor város kö-
zönsége is úgy érezhette, hogy va-
lami nincs egészen rendben ezzel
a jelentéssel, minthogy túlnyomó-
részt csak a főkapitányhelyettes
úr föltevéseit és okoskodását tar-
talmazza, s ezért — figyelmeztet-
ve arra, hogy nem jelentést kér-
tek tőle, hanem nyilatkozatot, —
március 25-én ismételten felszólí-
totta, hogy „a panasz minden egyes
pontjára részletes és kimerítő nyilat-
kozatot... nehogy az úgy lebonyoli-
tása további késedelmet szenvedjen...
24 óra alatt terjessze be."

Valljuk be, a főkapitányhelyet-
tes nem egészen pontosan huszon-
négy óra alatt eget a felszólí-
tásnak, de 27-én mégis csak meg-
írta új nyilatkozatát, viszont an-
nál kevésbé tett eleget annak a kí-
vánalomnak, hogy a nyilatkozat a
„panasz minden egyes pontjára” kiter-
jedeően „részletes és kimerítő” legyen.
Ellenben ugyanazzal a szépen ki-
cirkalmazott írással készült, mint
az első, s ha összehasonlítjuk az
aláírásával, látszik, hogy ez nem a
főkapitányhelyettes írása (hja,
akkor még az írnok helyettesítet-
te az írógépet!). De hadd idézzük
a maga teljességében ezt a „részle-

tes és kimerítő” nyilatkozatot is, el-
tekintve attól a rövid bevezetés-
től, amelyben a főkapitányhelyet-
tes úr egy kicsit mentegetőzőik,
amiért az első alkalommal a ki-
vánt nyilatkozat helyett tévedés-
ből jelentést írt.

A Tekintetes Polgármester Úr-
nak van címezve ez a nyilatkozat,
s a főkapitányhelyettes egyúttal
csatolja az összes iratokat is,

„melyekből kitűnik, hogy kérelem foly-
tán jegyzőkönyvet vettem fel, melyben
Koch Teréz kijelentette, miszerint ha-
zautazásra pénze nincs, hogy eltolon-
czoltatásában megnyugodott és hogy e
szerint panasza teljesen valótlan ada-
tokat tartalmaz."

Aztán így folytatja:

„Hogy panaszos azon állítása, mely
szerint őt a bordélyosnő a kiküldött
rendőr jelenlétében vetkőztette volna
le és a fülbevalókat és gyűrűket erő-
vel leszaggatta volna, mennyiben felel
meg a valóságnak, erről tudomásom
nincs. panaszos ezt előttem, jöllehet
a bordélyházból való visszakísértetése
után még ismételve meghallgattam, so-
hasem panaszkolta fel, az ezen ügyben
eljárt Lavenka Gyula rendőr állítása
szerint pedig azon panasza, hogy a bor-
délyosnő az átöltözés alkalmával dur-
ván bántalmazta és ékszereit tőle erő-
szakkal elvette volna, a valóságnak
meg nem felel. Mindössze annyi tör-
tént, hogy a bordélyosnő neki egy ron-
gyos kendőt adott, de a leány maga is
ezen szavakkal tartotta azt meg: „majd
veszek újat magamnak."

Mindezek alapján ezen nyilatkozato-
mat tudomásul venni kérem."

Hát ez volt az a második, az el-
sőnél „részletesebb és kimerí-
tőbb” jelentés. Az úgy ugyan nem
lett tőle semmivel sem világo-
sabb, talán csak egy „rongyos kendő”-
vel sötétebb, de hát mit tehetett a
Polgármester Úr, és mit tehetett

volna Zombor szabad királyi város közönsége? Az ügyet csak le kellett zárni egyszer. Hát miért ne lehetne éppen e megismételt jelentés után?

És megszületett a 33 eln. 894 számú ügyirat, amely imígyen foglalja össze az egész ügyet:

„Tekintettel arra, miszerint a városi rendőr főkapitány nyilatkozata s az annak kapcsán beterjesztett ügyiratok tanúsága szerint panaszos Koch Teréz ügyében, a midőn Radoszávlyevits Lexa féle zombori bordélyüzletből való kilépése iránti szándékát a városi rendőrhatalomnak 1893. évi november hó 10-én írásbelileg bejelentette, a kéjelgésről szóló városi szabályrendelet illető rendelkezései pontosan betartottak, jelesül a panaszos, úgyszintén Radoszávlyevits Lexa bordélyosné a rendőrhatalom elé még az nap megidéztetvén, az ügy felől személyesen kihallgattatik, erről rendes jegyzőkönyv azonnal felvétellett, s az említett szabályrendeletnek megfelelő intézkedés megtétellett: minthogy továbbá a panaszosnő által is sajátkezűleg aláírt jegyzőkönyvben panaszos határozottan kijelentette, hogy hazautazásra pénze nincs s hogy eltolonczoltatásában megnyugszik; minthogy továbbá az eljáró rendőrfőkapitány eltolonczoltatás előtt személyesen is meggyőződött arról, miszerint fentnevezett bordélyosnő panaszos kéjnlőnek a téli időjárásnak és a nagyobb útnak teljesen megfelelő ruházatot adott, egyéb melegeknek viszatartására pedig — tekintve hogy az általa követelt 140 frtnyi összeget nem a kéjnlőnek hitelezte hanem azon összegben vette át egy palánkai bordélyostól annak ingóságait, — a kéjelgési szabályrendelet 15. és 19. §-ai értelmében feljogosítva volt s ebbeli jogától a városi rendőrhatalom a bordélyosnőt meg nem foszthatta (az iratokban ugyan nyoma sincs annak, mintha nevezett palánkai bordélyos kihallgatott volna arra vonatkozóan, hogy valóban így történt-e a dolog — K. T.); minthogy továbbá panaszos kéjnlőnek azon állítása, hogy az illető bordélyosnő az átöltözés alkalmával a kiküldött rendőr jelenlétében durván bántalmazta és ékszerait töle erőszakkal elvette volna, az illető rendőröközeg nyilatkozatával megczáfoltatik (ennek a nyilatkozatnak sincs nyoma az iratokban, csupán a rendőrfőkapitány-helyettes úr nyilatkozatában! — K. T.); minthogy továbbá itteni élelmezése a többi tolonczokéval egyenlő volt s az ez iránt fennálló utasításoknak megfelelt (honnan tudta ezt olyan bizonyosan a polgármester úr minden írás nélkül, pusztán a bepana-

szolt rendőrfőkapitány-helyettes szavaira támaszkodva? — K. T.), s mint-hogy végre az imént előadottak szerint az ezen ügyben eljáró rendőrfőkapitány eljárása a kéjelgési szabályrendeletnek és illetve a toloncz rendszabályoknak megfelelő volt panaszos nő pedig a kéjelgési szabályrendelet 19. §-a értelmében a bordélyosnővel szemben fennálló igényeit a törvény rendes útján érvényesítheti (vajjon kapott-e nyugtát Koch Teréz a bordélyosnőtől az elvett holmiktól, tanúkkal aláírva, hogy ennek alapján perelhesen? — K. T.); ennélfogva Koch Teréz veszprémi lakosnőnek a Nagyméltóságú magy. kir. igazságügyminisztériumhoz intézett, s a belügyminisztérium után i. évi február hó 4-én a város közönségének leadott folyamodvánva, melyben a zombori városi rendőrfőkapitány ellen irányában követett eljárása miatt panaszt emel és Radoszávlyevits Lékszó nevű bordélyosnő által visszatartott ingóságainak kiadását elrendelni kéri, mint minden jogalapot nélkülöző (hogy is lehetett volna jogalap egy rendőrfőkapitány elleni panaszra? — K. T.), elutasítatik, s illetve ingóságainak kiadása iránti igényével panaszosnő a törvény rendes útjára utasítatik.

Miről Koch Teréz veszprémi lakosnő és dr. Gesztinger Pál elvesztett rendőrfőkapitány végzésileg értesítettek.

Egyúttal jelen határozat a Nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszter úrnak hiteles alakban felterjesztetni rendeltetik.

Zombor, 894. évi április hó 9-én

Gyurisits”

Ezzel pedig lezárul az ügy. Lezárul egy aktacsomag, amelyből nem sokkal lettünk okosabbak. Lehet, hogy a szöke és kékszemű Koch Teréz valóban „keresni” akart az ügyön. Lehet, hogy nem felelt meg minden állítása az igazságnak. Nem tudhatjuk. De éppúgy nem tudhatjuk az ellenkezőjét sem. Általában nem sokat tudhatunk meg. Hacsak azt nem, hogy akkor még elég volt a bepanaszolt pusztai állítása is (persze, csak ha rendőrfőkapitányról vagy hasonlóról volt szó!), hogy panaszos beadványát elutasítsák, mint minden jogalapot nélkülözőt, mégcsak annyi fáradságot sem véve, hogy jegyzőkönyvileg kihallgassák az ügyben

említett személyeket, kezdve az „orvos-zongoramester” vőlegénytől, a palánkai bordélyoson át egészen a Radoszavlyevits Lexa bordélyházába kiküldött rendőrig.

Még csak annyit kell elmondani, hogy ez a végzés sohasem jutott el Koch Teréz kezébe. Eljuttatták ugyan kézbesítés végett a veszprémi polgármesternek, de az „tisztelettel visszakezelte” a kézbesítési ívvel együtt, mert — mint írja, —

„nevezett Veszprémben nem tartózkodik, — apja hollétét nem tudja, — és holléte tárgyában megejtett nyomozás sikertelen eredményű lett.”

Eltűnt hát Koch Teréz, mielőtt döntöttek volna ügyében. Úgylát-

szik, ő maga sem hitte komolyan, hogy az igazságügyminiszter valóban igazságot tesz.

Elhagyta Veszprémet, s elnyelte a múlt század köde. Egy pillanatra bekukkantott a történelembe, de aztán ki is hullott belőle nyomtalanul. Elvégre egy bordélyházi nőnek igazán nincs ott a helye! Csak a zombori történelmi levéltárban porosodó, sárguló aktacsofmó őrzi még a nevét, és ügyének homályba vesző körülményeit.

S nagyjából mindezekből az iratokból is csak annyit tudhatunk meg teljes bizonyossággal, hogy szőke volt és kékszemű...

